

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»

ПОРЯДОК
НАДАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИДАННЯ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Запоріжжя

2025

Введено в дію наказом ректора від 07.12.2022 р. №418, зі змінами внесеними наказами від 05.05.2023 року №171/1, від 05.02.2025 №32). Затверджено вченою радою Національного університету «Запорізька політехніка» (протоколи від 28.11.2022 року №3, від 27.03.2023 року №7, від 28.01.2025 року №6).

1. Загальні положення

Відповідно до п. 3.1 Положення про вчену раду Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – Університет), що набув чинності наказом ректора від «18» червня 2021 р. №244, зі змінами, однією з функцій вченої ради університету є надання рекомендацій до видання для наукових та навчальних видань. Цей Порядок регламентує вимоги щодо надання таких рекомендацій.

У цьому Порядку під науковими виданнями маються на увазі монографії, неперіодичні збірники наукових праць та матеріали (тези та збірки доповідей тощо) наукових конференцій (симпозіумів, семінарів тощо), під навчальними виданнями – підручники та навчальні посібники тощо.

Порядок надання рекомендації до видання періодичним науковим виданням (науковим журналам, періодичним збірникам наукових праць тощо), а також порядок підготовки до видання інших видів навчальних та навчально-методичних видань, що не потребують рекомендації вченої ради університету, регламентуються окремо.

Передбачені цим Порядком вимоги щодо надання рекомендації для видання навчальних посібників можуть застосовуватися для деяких інших видів навчальних видань (довідники, енциклопедії, хрестоматії тощо) у разі, якщо вони потребують надання номеру ISBN та/або реєстрації (індексації, реферування тощо) національними та/або іноземними органами, що провадять таку діяльність, та/або надсилання примірників видання до визначених законодавством бібліотек України.

Надання рекомендацій науковим і навчальним виданням відбувається відповідно до цього Порядку і з урахуванням законодавства, міжнародних зобов'язань України та нормативних документів університету, зокрема:

Закону України «Про освіту» (Документ 2145-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Документ 848-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

Закону України «Про видавничу справу» (Документ 318/97-ВР). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Закону України «Про авторське право і суміжні права» (Документ 3792-XII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

Закону України Про державну таємницю (Документ 3855-XII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

Закону України «Про інформацію» (Документ 2657-XII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05#n14>.

– Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 р. № 1060 «Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>;

Зведення відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого Наказом Голови Служби безпеки України 23.12.2020 № 383 (Документ z0052-21). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05#n14>.

– ДСТУ 3017:2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»;

- ДСТУ 7157:2010 «Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»;
- ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;
- Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка», що набрав чинності Наказом в.о. ректора Національного університету «Запорізька політехніка» від 29.06.2021 року №253.

Наукові і навчальні видання, що подаються для надання рекомендації до видання вченої ради Університету, мають відповідати встановленим редакційно-видавничим відділом Університету на підставі законодавства та державних стандартів вимогам до відповідних видів видань.

Вчена рада Університету ухвалює рішення щодо рекомендації до видання на підставі висновку спеціальної постійної комісії вченої ради з попереднього розгляду наукових і навчальних видань.

Відповідно до Закону України «Про освіту», в освітньому процесі не можуть використовуватися видання, що містять академічний плагіат, фабрикацію та/або фальсифікацію, твердження, які суперечать визначеним цим Законом засадам державної політики у сфері освіти та принципам освітньої діяльності, а також навчальна література, що містить ознаки дискримінації, крім випадків, якщо відповідні матеріали використовуються для ілюстрування чи пояснення явищ дискримінації.

Відповідно до Закону України «Про видавничу справу», не може бути надано рекомендацію до видання наукових та навчальних видань, що:

містять матеріали (висловлювання, заклики тощо), зміст яких спрямований на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підриив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення;

містять популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їх окремих дій, що створюють позитивний образ працівників держави-агресора, працівників радянських органів державної безпеки, виправдовують чи визнають правомірною окупацію території України;

містять інформацію, що є негідною рекламою, рекламою з використанням шаржування державних символів України (Державного Герба, Державного Прапора, Державного Гімну) у будь-якому вигляді;

містять інформацію, дані, відомості, поширення яких заборонено законодавством; порушує законодавство України з питань інтелектуальної власності.

Для забезпечення дотримання норм державних стандартів рукописи, які отримали рекомендацію вченої ради Університету, подаються до редакційно-видавничого відділу (корп. 1, 1-й поверх, кабінет 136), де їх верстають і макетують, виготовляють оригінал-макети, тиражують тощо.

Видають навчальну та наукову літературу державною або англійською мовами. Видання навчальної літератури також може здійснюватися іншими мовами, що використовуються в освітньому процесі, відповідно до законодавства.

Цей Порядок не поширюється на видання наукової та навчальної літератури, що містить інформацію з обмеженим доступом.

2. Перелік дій та документів для рекомендації до видання наукових (навчальних) видань

2.1. Для отримання рекомендації вченої ради Університету до видання наукових (навчальних) видань їхні автори подають до спеціальної постійної комісії вченої ради пакет документів, що містить:

- рукопис наукового (навчального) видання з підписами авторів;
- службову записку завідувача кафедри (для монографій, підручників, навчальних посібників), головного редактора збірника наукових праць або голови програмного/організаційного комітету наукової конференції щодо надання рекомендації вченої ради до видання;
- витяг з протоколу засідання кафедри з обґрунтуванням доцільності видання (для монографій, підручників та навчальних посібників);
- висновок науково-методичної комісії факультету про рекомендацію до видання (для навчальних видань);
- рецензію на рукопис від не менш як двох фахівців з відповідної наукової проблематики (галузі знань, спеціальності), які не є працівниками Університету та/або працівниками однієї наукової установи (одного закладу вищої освіти), які мають науковий ступінь. Рецензії на рукопис не подаються для матеріалів наукових конференцій;
- довідку редакційно-видавничого відділу про відповідність вимогам до наукових або навчальних видань (для творів, які плануються до видання в університеті);
- повний протокол перевірки (на паперовому або електронному носії) на наявність ознак академічного плагіату та самоплагіату (попередню перевірку здійснює Наукова бібліотека) (крім матеріалів конференції) та пояснення автора щодо виявлених ознак академічного плагіату чи самоплагіату;
- експертний висновок про можливість опублікування матеріалів у пресі та інших засобах масової інформації;
- витяг з протоколу науково-технічної ради (для наукових видань) або науково-методичної ради Університету (для навчальних видань) про затвердження/погодження рецензентів.

Зазначені документи подаються в друкованому або в електронному форматі з кваліфікованим електронним підписом відповідальної особи (автора, рецензента, завідувача кафедри тощо).

Рецензентів для наукових видань затверджує/погоджує науково-технічна рада (для наукових видань) або науково-методична рада Університету (для навчальних видань).

2.2 Спеціальна постійна комісія з попереднього розгляду наукових (навчальних) видань здійснює:

- перевірку наявності зазначених документів;
- відповідність видання встановленим цим Порядком і законодавством вимогам;

2.3. Спеціальна постійна комісія визначає вимоги щодо допустимого відсотку текстових збігів, які не є академічним плагіатом чи самоплагіатом. Ці вимоги можуть бути диференційовані за видами видань та предметною областю.

2.4. За результатами аналізу матеріалів та обговорення спеціальна постійна комісія подає вченій раді Університету пропозиції щодо рекомендації або не рекомендації наукового (навчального) видання до видання.

4. Прикінцеві положення

Рекомендованим вченою радою до видання науковим і навчальним виданням надається міжнародний номер ISBN. У визначених законодавством випадках вони надсилаються до бібліотек України, а також індексуються/реєструються в національних та міжнародних бібліографічних джерелах.

Електронні версії рекомендованих вченою радою наукових (навчальних) розміщуються у репозитарії Університету і можуть розміщуватися на інших офіційних ресурсах університету.

У разі виявлення у рекомендованих/затверджених до видання монографіях, підручниках, навчальних посібниках академічного плагіату, фабрикації та/або фальсифікації, тверджень, які суперечать визначеним законодавством України засадам державної політики у сфері освіти та принципам освітньої діяльності, ознак дискримінації, перероблення тексту оригіналу, рекомендація до видання скасовується. У разі виявлення зазначених порушень у збірниках наукових праць та матеріалах наукових конференцій відповідні статті, тези тощо відкликаються рішенням вченої ради, про що надсилається повідомлення авторам та керівникам установи, від якої подано відповідні матеріали.

У разі, якщо наукові (навчальні) видання підготовлені в рамках укладених університетом міжнародних договорів, проєктів тощо, то норми цього Порядку застосовуються з урахуванням вимог відповідних документів.